

Innst. S. nr. 218

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

St.prp. nr. 48 (2008–2009)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 12/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2007/59/EF om sertifisering av lokomotivførere som fører lokomotiver og tog på jernbanenettet i Fellesskapet

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 12/2009 av 5. februar 2009 ble EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport) endret for å innlemme europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/59/EF av 23. oktober 2007 om sertifisering av lokomotivførere som fører lokomotiver og tog på jernbanenettet i Fellesskapet.

Hovedformålet med direktivet er å harmonisere de ulike nasjonale ordningene for sertifisering av lokomotivførere for å gjøre det enklere å bruke lokomotivførere på tvers av landegrensene. En vil da oppnå større grad av interoperabilitet i det felleseuropeiske jernbanetransportmarkedet, samtidig som det opprettholdes et høyt sikkerhetsnivå innenfor jernbanen.

Direktivet fastsetter vilkår og prosedyrer for utstedelse av førerbevis og sertifikater til førere av lokomotiver og tog på jernbanesystemet i Fellesskapet. Det fastsetter videre de oppgaver som ligger til de kompetente myndigheter i medlemsstatene, lokomotivførere og andre aktører i sektoren, og da særlig jernbaneforetak, infrastrukturforvaltere og utdanningssteder.

Sertifiseringen av lokomotivførere er todelt. Den omfatter et generelt førerbevis utstedt av myndighe-

tene. Førerbeviset gjelder i hele fellesskapsområdet. I tillegg kreves det at lokomotivførere har ett eller flere sertifikater utstedt av jernbaneforetak eller infrastrukturforvalter knyttet til det rullende materialet og den infrastrukturen som skal trafikkeres.

På grunn av den stramme bemannings situasjonen for ombordpersonell innen norsk jernbane er tiltak som kan øke rekrutteringsmulighetene ønskelige, blir det påpekt i proposisjonen. Direktivet legger opp til dette ved gjennomgående førerbevis. Denne fordelens anses å oppveie de mulige kostnader ved omstilling, og løpende merkostnader som gjennomføring av direktivet kan medføre. Økt interoperabilitet kan også bidra til å få mer gods over fra vei til bane.

Både Statens jernbanetilsyn og virksomhetene finner det vanskelig å angi noe konkret om de økonomiske og administrative konsekvenser på dette stadium, men det antas at konsekvensene vil variere avhengig bl.a. av hvilke løsninger som velges for å gjennomføre direktivet i forskrifter.

Gjennomføringen av beslutningen i norsk rett krever lovendring. Det er derfor nødvendig med Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning i samsvar med Grunnloven § 26 andre ledd.

Det er behov for en hjemmel for å kunne godkjenne leger, psykologer mv. som skal undersøke lokomotivførere, samt for å godkjenne personer og opplæringsinstitusjoner o.a. som driver opplæring, eksaminering og evaluering av førere.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karita Bekkemellem, Eirin Faldet, Irene Johansen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Truls Wickholm, fra Fremskrittspartiet, Bård

Hoksrud, lederen Per Sandberg og Arne Sortevis, fra Høyre, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, fra Kristelig Folkeparti, Jan Sahl, fra Senterpartiet, Jenny Klinge, og fra Venstre, Borghild Tenden, er positiv til innholdet i proposisjonen.

Komiteen har merket seg at hovedformålet med direktivet er å harmonisere ulike nasjoners ordninger for sertifisering av lokomotivførere. Dette for å gjøre det enklere å bruke lokomotivførere på tvers av landegrensene.

Komiteen er positiv til dette fordi det kan bety at det for Norges del vil bli lettere å skaffe kompetent personell.

Komiteen viser også til at man vil oppnå bedre interoperabilitet i det felles europeiske jernbanetransportmarkedet, samtidig som det opprettholdes et høyt sikkerhetsnivå på jernbanen. Komiteen synes det er positivt at økt interoperabilitet kan bidra til å få mer gods fra veg til bane.

Komiteen har også merket seg at direktivet fastsetter vilkår og prosedyrer for utstedelse av førerbevis og sertifikater. Videre har komiteen merket seg at de oppgaver som her skal utføres, tillegges kompetente myndigheter i medlemsstatene. For Norges del er dette Statens jernbanetilsyn. Komiteen er enig i en slik plassering av dette ansvaret.

Komiteen har videre merket seg at direktivet omfatter lokomotivførere hos jernbaneforetak, som har sitt virke på det nasjonale jernbanenettet. Komiteen har merket seg at direktivet ikke gjelder førere av annet spormateriell som T-baner og andre sporveier.

Komiteen har merket seg at sertifiseringen er todelt. Den omfatter et generelt førerbevis utstedt av myndighetene som skal gjelde i hele fellesskapsområdet. Det skal også kreves lokomotivførersertifikat

utstedt av jernbaneforetaket eller infrastrukturforvalter knyttet til det rullende materiellet og den infrastrukturen som skal trafikkeres.

Komiteen konstaterer at Norge fortsatt kan stille strengere krav til utstedelse av førerbevis i eget land, men at vi likevel etter direktivet må anerkjenne førerbevis som er utstedt av andre medlemsland.

Komiteen viser til at det forutsettes en betydelig tilsynsvirksomhet, som for Norges del blir lagt til Jernbanetilsynet, og som skal føre tilsyn med lokomotivførere og fastlegge nasjonale kriterier for eksaminatorer mv.

Komiteen har merket seg at gjennomføringen av direktivet i norsk rett forutsetter en del endringer i jernbaneloven. Komiteen støtter dette og viser til behandlingen av Ot.prp. 63 (2008–2009) i den forbindelse.

Komiteen forutsetter også at gjennomføringen av direktivet medfører justeringer til forskriftene slik at alle krav som er satt i direktivet, tilfredsstilles.

Merknad fra utenrikskomiteen

Utenrikskomiteen slutter seg i brev datert 29. april 2009 til innstillingen med henvisning til de respektive partiers merknader.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 12/2009 av 5. februar 2009 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2007/59/EF om sertifisering av lokomotivførere som fører lokomotiver og tog på jernbanenettet i Fellesskapet.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 5. mai 2009

Per Sandberg

leder

Øyvind Halleraker

ordfører